

משפט היררכיית המקום

תהי $G(n) \geq \log n$ כך ש- $G(n)$ היא space constructible, ותהי $g(n)$ כך ש- $g(n) = o(G(n))$. מתקיים –
 $SPACE(g(n))$ היא תת-קבוצה ממש של $SPACE(G(n))$.

הוכחה:

מספיק להראות כי קיימת שפה L , כך ש- $L \in SPACE(G(n))$ אבל $L \notin SPACE(g(n))$. נגדיר את השפה L ע"י מכונה M_L המכריעה אותה תוך שימוש ב- $O(G(n))$ מקום.

בהינתן קלט $\langle w, \gamma \rangle$, $w = M$, כך ש- $|w| = n$ המכונה M_L תפעל באופן הבא:

1. הרץ את $M(w)$ למשך לכל היותר $2^{2G(n)}$ עם לכל היותר $G(n)$ מקום לרשותה (אלה מגבלות שאנו מטילים על M).

2. אם $M(w)$ מקבלת במסגרת מגבלות הזמן והמקום של צעד 1 - דחה. אחרת – קבל.

בצעד מס' 1, אנו יכולים לנצל את העובדה ש- G היא space constructible ולסמן את ה- $G(n)$ תאים בסרט העבודה בהם יכולה המכונה M להשתמש. באופן דומה, ניתן לסמן עוד $2G(n)$ תאים בסרט העבודה שישמשו כמונה לספירת הצעדים ש- M מבצעת ע"מ שנוכל להגביל את זמן ריצתה. קבוצה נוספת של $G(n)$ תאים בסרט העבודה תספיק לביצוע יתר החישובים. בהתאם לכך, M_L רצה ע"י שימוש במקום בגודל $4G(n)$.

כעת, נדרש להראות שאף מכונה המשתמשת ב- $O(g(n))$ מקום אינה יכולה להכריע את L . נניח בשלילה כי קיימת מכונה M'_L המכריעה את L תוך שימוש ה- $g'(n)$ מקום כך ש- $g'(n) = O(g(n))$.

נבחר k גדול מספיק, כך שיתקיימו הדברים הבאים:

1. $g'(k) < G(k)$.
2. M'_L מבצעת פחות מ- $2^{G(k)}$ צעדים על קלטים מאורך k (התנאי בר השגה, כיוון ש- M'_L רצה למשך לכל היותר $2^{O(g(n))}$ צעדים).
3. הסימולציה של M'_L על קלטים באורך k יכולה להתבצע תוך שימוש ב- $G(k)$ מקום (התנאי בר השגה, כיוון שניתן לבצע סימולציה אוניברסלית ע"י תקורה של מקום בגודל קבוע).

נתבונן בקלט $w = (M'_L, 1^k)$. מתקיים:

1. אם נריץ $M_L(w)$ הרי של- M_L יש די מקום וזמן לסמלץ את הריצה המלאה של M'_L על w .
2. M_L תחזיר על הקלט w תוצאה הפוכה לזו שמחזירה M'_L על w .

לאור זאת נסיק כי M'_L ו- M_L אינן מכריעות את אותה השפה. כלומר, M'_L אינה מכריעה את L .